

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

2021-09-22 Nr. R-07-07-63

DĖL VILNIAUS MIESTO KAPINIŲ PLĖTIMUI 2019 – 2020 METAIS PANAUDOTŲ LĖŠŲ

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnybos 2021 metų veiklos planu, buvo atliktas 2019 - 2020 metais panaudotų lėšų Vilniaus miesto kapinių plėtimui, vertinimas.

Vilniaus miesto kapinių priežiūrą ir eksploataciją organizuoja Savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius.

2019 metais Savivaldybės biudžeto 15-os programos „Miesto infrastruktūros plėtra“ apimtyje vykdyta priemonė „Vilniaus miesto kapinių statinių remontas ir plėtimas“, šiai priemonei patvirtinti asignavimai sudarė 200 000 Eur, metų eigoje patikslinus sąmatą – 193 000 Eur. Priemonės įgyvendinimui panaudotos lėšos sudarė 177 787,38 Eur. Priemonei finansuoti naudotos ir Valstybės biudžeto lėšos: gauta 22 100 Eur, panaudota – 22 037 Eur.

2020 metais priemonės „Vilniaus miesto kapinių statinių remontas ir plėtimas“ įgyvendinimas vykdytas Savivaldybės biudžeto 7 programos „Aplinka ir miesto plėtra“ apimtyje, jai patvirtinti asignavimai sudarė 700 000 Eur, patikslinus sąmatą – 272 500 Eur (metų eigoje peržiūrėjus vykdymą, nepanaudotos lėšos perskirstytos programos viduje, mažinant planuojamus asignavimus Karveliškių ir Rokantiškių kapinių vandens nuvedimo projektavimo darbams ir didinant asignavimus priemonėms: „Teritorijų priežiūra“ – 253 800 Eur; „Vaikų žaidimo aikštelių įrengimas ir esančiųjų atnaujinimas“ – 173 700 Eur). Priemonės įgyvendinimui panaudota 272 427,16 Eur.

Šiuo metu Vilniaus miesto savivaldybėje eksploatuojamų kapinių plotas yra 257,54 ha. Pažymėtina, kad 2019 ir 2020 metų Savivaldybės strateginiuose veiklos planuose priemonei „Miesto komunalinių objektų plėtra ir modernizavimas“, buvo numatyta išplėsti eksploatuojamų Savivaldybės kapinių plotą: 2019 metais - 1 ha, 2020 metais – 15 ha. Tačiau nei 2019, nei 2020

metais kapinių plotas nebuvo plėstas. Savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos apsaugos skyriaus pateiktais duomenimis, kai kuriose miesto kapinėse dar nėra įsisavintas laidojimo vietoms skirtas plotas. Pavyzdžiui, Liepynės kapinėse, eksploatuojamose nuo 2008 metų gruodžio mėn., iš kapinėms skirto 49,14 ha ploto, neįsisavintas (neparengtas eksploatavimui) 34,14 ha kapinių plotas, 15 ha plotas yra eksploatuojamas, bet dar pilnai neužlaidotas. Įsisavinus kapinėms numatytus plotus, laidojimo vietų Vilniaus mieste turėtų užtekti ne mažesniai nei 10-ties metų laikotarpiui.

2017 - 2021 metais Savivaldybės administracija su viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra (įgyvendinančioji institucija) dalyvauja įgyvendinant bendrai finansuojamą projektą „Vilniaus istorinių Rasų kapinių koplyčių, tvorų, atskirų paminklų tvarkyba“ (vykdomą nuo 2017 metų)¹, siekiant sutvarkyti istorines kapines bei jas pritaikyti kultūrinėms ir su jomis susijusioms edukacinėms, socialinėms ir kitoms reikmėms. Bendra projekto vertė – 2 968 099,72 Eur, iš jų: iš Europos sąjungos struktūrinių fondų skirta 2 522 884,14 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos sudaro 445 215,58 Eur. (Nuo projekto įgyvendinimo pradžios už rangovų atliktus darbus apmokėta 2 755 785,59 Eur, iš jų: 2 342 417,17 Eur Europos sąjungos lėšomis ir 413 368,42 Eur Savivaldybės biudžeto lėšomis). Projekto įgyvendinimo pabaiga numatyta 2021 metų gruodžio mėn.

Atlikus lėšų naudojimo vertinimą, esminių neatitikimų teisės aktų nuostatomis nenustatyta. Asignavimai naudoti neviršijant patvirtintų sąmatose, tačiau:

1. Nebuvo užtikrinama pakankama atliktų darbų priėmimo kontrolė

Vertinant atliktus darbus pagrindžiančius dokumentus, nustatyta, kad Savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus pateikti 2019 metais atliktų darbų, finansuotų Valstybės biudžeto lėšomis, priėmimo aktai (bendra suma - 11 380 Eur), nebuvo pasirašyti užsakovo (Savivaldybės) atstovo.

Pagal Savivaldybėje galiojančią Sąskaitų-faktūrų, išankstinio apmokėjimo sąskaitų ir kitų apskaitos dokumentų judėjimo tvarkos aprašą, buhalterinę apskaitą tvarkančiam Administracijos padaliniui sąskaitas ir kitus dokumentus teikia Administracijos padalinys, vykdamas programas ar projektus pagal nustatytas veiklos sritis. Aprašo 6 punkte nustatyta, kad apmokėjimui iš tiekėjo gautas sąskaitas ir kitus apskaitos dokumentus pasirašo skyriaus/grupės padalinių vadovai pagal Administracijos direktoriaus suteiktus įgaliojimus, o 7 punkte reglamentuota, kad popieriniai dokumentai turi būti vizuojami ir pasirašomi asmeniškai. (Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintą pareigybės aprašymą, atliekamų darbų kiekybės ir kokybės tikrinimas

¹ 2017 m. liepos 7 d. sutartis Nr. 05.4.1-CPVA-R-302-01-0002 „Iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.4.1- CPVA-R-302-01-0002 „Vilniaus istorinių Rasų kapinių koplyčių, tvorų, atskirų paminklų tvarkyba“

kuruojamose kapinėse bei atliktų darbų priėmimo aktų pasirašymas priskiriamas Savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus Komunalinio ūkio poskyrio vedėjo funkcijoms). Pažymėtina, kad ir su rangovais sudarytų pirkimo sutarčių 10 punkte nustatyta, kad už atliktus darbus sumokama, Užsakovui pasirašius atliktų darbų aktą ir gavus sąskaitą - faktūrą arba lygiavertį dokumentą.

2. Negauti įrodymai, kad 2019 metais vykdant tinklinės tvoros įrengimo darbus Karveliškių kapinėse, dalis taikytų įkainių, buvo suderinti su darbų Užsakovu (Savivaldybe)

2019 metais Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuotus Karveliškių kapinių aptvėrimo tinkline tvora darbus atliko UAB „Grinda“ (toliau – Bendrovė), kurios atliekami darbai ir teikiamos paslaugos apmokamos, vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu² nustatytais įkainiais ir sąlygomis³. Susipažinus su Bendrovės sudarytu Lokalinės sąmatos žiniaraščiu (į jį buvo įtraukti darbai, kurių įkainių nėra Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintų darbų įkainių sąrašė), nustatyta, kad minėti žiniaraščiai nesuderinti su atsakingais Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus asmenimis ar jų patvirtinti. Bendra Lokalinės sąmatos žiniaraštyje nurodyta suma – 167 279,05 Eur su PVM. Pažymėtina, kad su Bendrove pasirašytos Paslaugų teikimo sutarties⁴ 8 punkte yra numatyta, kad jeigu Sutarties įvykdymui būtina teikti papildomas paslaugas ar darbus, kurių įkainiai sutartyje nenumatyti, papildomų darbų įkainiai arba vertės gali būti apskaičiuojamos remiantis darbo, medžiagų bei mechanizmų sąnaudų statyboje normatyvais ir statybos resursų skaičiuojamosiomis rinkos kainomis⁵, o Sutarties sąlygų 4.4 punkte numatyta, kad paslaugų įkainių pakeitimas įforminamas Užsakovo ir rangovo papildomu susitarimu.

3. 2020 metais apmokėjimui buvo priimami nepakankamai darbus ir jų įkainius detalizuojantys dokumentai

Atlikus 2020 metais Savivaldybės apmokėjimui rangovų pateiktų sąskaitų pagrindžiamųjų dokumentų vertinimą, nustatyta, kad Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius negalėjo pateikti visos detalios informacijos apie rangovų (UAB „Grinda“, SĮ „Vilniaus planas“) taikytus įkainius (tais atvejais, kai įkainiai neįtraukti į Savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintų įkainių sąrašą, bei nenustatyti su rangovais sudarytose sutartyse), todėl dėl papildomo išaiškinimo turėjo kreiptis į rangovus, kad iš jų gautų sąmatų detalizaciją ar kitus paaiškinimus dėl numatytiems darbams taikytų įkainių. Iš UAB „Grinda“, kuriai Savivaldybės biudžeto lėšomis 2020 metais buvo apmokėta už avarinės būklės tvoros išardymą ir įrengimą ir vykdytus tvoros įrengimo darbus Rasų,

² Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. 1-1863 „Dėl UAB „Grinda“, UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, SĮ „Susisiekimo paslaugos“ ir VŠĮ „Vilniaus miesto parkai atliekamų darbų ir teikiamų paslaugų“

³ 2018 m. gruodžio 31 d. Paslaugų teikimo sutartis Nr. 29-621/18(1.2.16-TD2)

⁴ 2018 m. gruodžio 31 d. Paslaugų teikimo sutartis Nr. 29-621/18(1.2.16-TD2)

⁵ Registruojamos ir skelbiamos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-492 patvirtintame VĮ „Statybos produkcijos sertifikavimo centras“ registre

Rokantiškių ir Strelčiukų kapinėse, papildomai prašyta pateikti sąmatų ir jose nurodytų įkainių detalizavimą. Iš SĮ „Vilniaus planas“ prašyta detalizuoti įkainius, pagal kuriuos apmokėti darbai už kapinių duomenų skaitmenizavimo, inventorizavimo ir administravimo informacinės sistemos įdiegimą, paviršinių nuotekų nuvedimo Karveliškių kapinių 74 kvartale sprendinių pasiūlymus, Antakalnio kapinių išplėtimo techninį projektą ir informacinio stendo įrengimą, senųjų Antakalnio kapinių laidojimo vietų prie centrinio tako sutvarkymo projektą.

4. Savivaldybė (darbų Užsakovas) nesinaudoja sutartyse su rangovais įtvirtinta nuostata dėl sąskaitų - faktūrų priėmimo ir apdorojimo informacinės sistemos E. sąskaita priemonėmis

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad vykdant pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu, o 13 dalies nuostatose numatyta, kad informacinė sistema E. sąskaita turi sudaryti galimybes perkančiajai organizacijai priimti ir apdoroti elektronines sąskaitas, atitinkančias Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą. Dėl iki šiol neįgyvendintų techninių sprendimų, Savivaldybė informacine sistema E. sąskaita nesinaudoja, tačiau su rangovais pasirašytose paslaugų teikimo ar pirkimo sutartyse rangovams, vykdančioms sutartį, yra numatomi įpareigojimai, „kreditinius ir debetinius dokumentus, PVM sąskaitas-faktūras teikti naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus atvejus, kai mobilizacijos, karo ir nepaprastosios padėties atveju yra informacinės sistemos E. sąskaita pažeidimų, dėl kurių negalimas Užsakovo ir Teikėjo keitimasis informacija naudojantis šia sistema“. Pažymėtina, kad Savivaldybėje nesant galimybei E. sąskaita priemonėmis priimti ir apdoroti rangovų pateikiamų sąskaitų faktūrų, negali vykti tinkamas Perkančiosios organizacijos (Užsakovo) ir rangovo bendravimas ir keitimasis informacija, kaip numatyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Savivaldybės administracijai buvo rekomenduota įvertinti galimybę ir spręsti dėl elektroninių sąskaitų faktūrų priėmimo ir apdorojimo „E. sąskaita“ priemonėmis; užtikrinti Savivaldybėje numatytą kontrolės priemonių vykdymą, priimant darbus iš rangovų; pasirašant darbų (paslaugų) pirkimo sutartis, suderinti darbų įkainius.

Vilniaus miesto savivaldybės kontrolierius

Gintaras Radavičius

Aušra Valentienė, tel. (8 5) 213 0253, el.p.ausra.valentiene@vilnius.lt
Benė Baigienė, tel. (8 5) 213 0253, el. p.bene.baigiene@vilnius.lt